

मिति: २०७८/०७/०५ (22th October, 2021)

साइबर सुरक्षाका लागि जनहितमा जारी सन्देश

साइबर सुरक्षाका लागि अपनाउनु पर्ने दशवटा मुख्य मुख्य असल वानीहरु (10 Good Habits for Cyber Security) संग सम्बन्धित:

१. आफ्नो उपकरणहरु जस्तै मोबाइल, ट्याब्लेट, ल्यापटप/डेस्कटप कम्प्युटरलाई सकेसम्म वेवारिसे (Unattended) नछोडौं, छोड्ने परेमा Lock गरेर राखौं ।
२. बलियो पासवर्ड (अंक, अक्षर: Lower & Upper case, चिन्ह सहितको १० अक्षरहरुभन्दा बढी भएको) राखौं र पासवर्डलाई नियमित परिवर्तन गरौं ।
३. आफ्नो Password, OTP, Pin Code कसैसंग Share नगरौं । साथै Password, OTP, Pin Code लाई सुरक्षित साथ राखौं ।
४. आफ्नो खाता (Email Account, Social Media, Facebook, Mobile Banking App आदि) हरुमा पासवर्डका अतिरिक्त कम्तिमा थप एउटा Authentication गर्ने माध्यम जस्तै मोबाइल नम्बर, आफ्नो इमेल, Finger Print जस्ता Multi-Factor Authentication को प्रयोग गरौं ।
५. शंकास्पद लिंकहरुमा Click नगरौं । साथै असुरक्षित वेबसाइटहरुको Visit नगरौं र Freeware/Pirated Contents/Software हरु Download तथा Install नगरौं ।
६. Operating System/Application Software/Antivirus हरुलाई नियमित अद्यावधिक (Update) गरौं । साथै, आफ्नो उपकरणहरुलाई नियमित Scan गरौं ।

७. Public WiFi तथा सार्वजनिक Computer को प्रयोग गरी आर्थिक कारोबार आदि नगरौ ।
८. आफ्ना महत्वपूर्ण तथा सम्वेदनशील डाटाहरुको नियमित Backup राखौ ।
९. वेवारिस रुपमा भेटिएको USB Drive/Pendrive आदिलाई Scan नगरिकन आफ्नो कम्प्युटरमा प्रयोग नगरौ ।
१०. आफ्नो पुरानो Computer, Mobile, Pendrive आदिवाट आफ्नो डाटा मेटिएको सुनिश्चित गरी मात्र विसर्जन (Dispose) गरौ ।

Nepal Telecommunications Authority (NTA)

Cyber Security Task Force (NTACERT)

Jamal, Kathmandu, Nepal

Email: cert@nta.gov.np, Website: www.nta.gov.np